

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ੇਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਫੁੰਮਣ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੈੱਡ-ਨੋਟ (i) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਬਜ਼ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਕਸਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਇਹ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਦਰੁਸਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਡੈਟਾ ਨੂੰ ਪਲਾਟਿਫ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।"

(8) ਖੁਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਸੁਖਮਨੀ, ਮੁਦਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅਰਸੇ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਨਸਾਨ ਜੋ ਹੁਣ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਸਹੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮਾਨਸਾਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

(9) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਅਪੀਲੇਟ ਸਿਵਲ

ਪ੍ਰੋਮ ਚੰਦ ਪੀਡਿਤ ਅਤੇ ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ. ਜੇ.

ਸਟੇਟ ਆੱਫ ਪੰਜਾਬ ਆਦਿ - ਅਪੀਲੇਟਸ।

ਬਨਾਮ

ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1900 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 355

7 ਦਸੰਬਰ 1970 ਈ

ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1908 ਦਾ IX)— ਆਰਟੀਕਲ 56— ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ— ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ— ਇਸ ਦੇ ਸੱਦੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਟੈਂਡਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਸਰਕਾਰ - ਟੈਂਡਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਠੇਕੇਦਾਰ - ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ - ਕੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਆਰਟੀਕਲ 56 - ਕੀ। x ਅਜਿਹੇ x ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ, ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ: -

- (i) ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਕੰਟਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;
- (ii) ਕਿ ਉਕਤ ਕੰਮ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ
- (iii) ਕਿ ਉਸ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (ਪਰਾ 11)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੱਦੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਆਪਣਾ ਟੈਂਡਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਟੈਂਡਰ ਭਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਟੈਂਡਰ ਪਾਉਣਾ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਖਾਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਰਕਮ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲੈਣ ਨਾਲ ਇਹ ਕੰਮ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਟੈਂਡਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਉਸ ਕੰਮ

ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਮ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 56, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। (ਪਰਾ 12)।

(ਸੀ) ਦੀ ਮਿਤੀ 3 ਸਤੰਬਰ, 1960 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। 40,523.97 nP. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਭਾਵ 3 ਸਤੰਬਰ, 1960।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਚ.ਐਲ.ਐਸ.ਆਈ.ਬੀ.ਐਲ. , ਐਲ.ਐਮ.ਐਸ.ਓ.ਆਰ.ਟੀ. ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਡੀਵੋਕੇਟ ਜੀ ਐਨਰਲ ਪੀ . _ _ _ _ _

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਕੇਆਰ ਐਮ ਅਹਾਜ਼ਨ ਅਤੇ ਆਰਕੇ ਏ ਗੜਵਾਲ , ਇੱਕ ਵਕੀਲ ।

ਨਿਰਣਾ_

ਪੀ.ਸੀ. ਪੀ. ਅੰਦਤ , ਜੇ.- (1) ਇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਲੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਤੁਹਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ।

1. ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ, ਇੰਚਾਰਜ, ਬਿਲਡਿੰਗਜ਼ ਐਂਡ ਰੋਡਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਰੁੱਧ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸੀ। 26 ਜੁਲਾਈ 1952 ਨੂੰ ਉਕਤ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਮੋਤੀ ਬਾਗ ਪੈਲੇਸ ਨੇੜੇ ਪੁਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਨਹਿਰੀਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਅਤੇ ਠੇਕਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਬਿੱਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਮਾਪ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5,824 ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਸਬੰਧੀ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਅਤੇ ਤਾਰ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਕਤ ਮਾਪ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਸਟਡੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸ੍ਰੀ ਰਜਿੰਦਰ ਸ ਸਿੰਘ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਕੀਤੀ ਮਾਪ ਕਿਤਾਬ ਅਤੇ 29 ਸਤੰਬਰ,

1953 ਦੀ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਮਾਪ ਇੰਦਰਾਜ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ 30 ਦਸੰਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 2 ਮਾਰਚ, 1954 ਨੂੰ ਸੁਪਰਿਨ ਟੈਂਡਿੰਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਬਿੱਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੰਤਰੀ-ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਕਤ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। 9 ਅਗਸਤ, 1955 ਨੂੰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਅਖੀਰ 24 ਸਤੰਬਰ 1956 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਬਿਲਡਿੰਗਜ਼ ਐਂਡ ਰੋਡਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕਲਾਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲਾ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਜਵਾਲਾ ਪਰਸ਼ਾਦ ਸਿੰਘ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ, ਨਾਭਾ ਸਰਕਲ, ਸ. ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਦੋ ਤਰੀਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 14 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਜਗਮਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਾਲਸੀ ਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅੰਤਮ ਬਿੱਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ — 5 824 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਪ, ਪਰ- ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ ⑧ - ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨੋਟਿਸ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਨੂੰ 25 ਸਤੰਬਰ 1958 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਾ ਤਾਂ ਰਾਜ ਜਾਂ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਕੋਈ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਬਿੱਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈ ਮਾਪ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5,824 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਪ-ਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਪਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਈ ਨੇ 3 ਜੂਨ, 1959 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਪਾਈ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ 1 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ

ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਸਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(2) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜਨੀਅਰ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਗਲਤ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ 30 ਦਸੰਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਸੁਪਰਿਨ ਟੈਂਡਿੰਗ ਇੰਜਨੀਅਰ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। 1,305-60 ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਡਜਸਟਬਲ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਬਿੱਲ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਾਭਾ ਸਰਕਲ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜਨੀਅਰ ਜਵਾਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਾ ਨਿਭਾਉਣਾ ਦਰੁਸਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਜਗਮਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜਨੀਅਰ ਨੂੰ ਵੀ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਲਸੀ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜਨੀਅਰ, ਬਿਲਡਿੰਗਾਂ ਅਤੇ ਸ. ਸੜਕਾਂ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੀਫ ਇੰਜਨੀਅਰ ਕੋਲ ਕੇਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 80, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਣਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੀ ਰਸੀਦ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। -ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਲਏ। /ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ (i) ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; (ii) ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੀ; (ਧਾਰਾ 80, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੁਹਾਡੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ, ਸੂਟ ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ (iv) ਮੁਦਈ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

- (1) ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ?
- (2) ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?
- (3) ਕੀ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਸੂਟ ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਹੈ?
- (4) ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਮੁਦਈ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?
- (5) ਕੀ ਮਾਪ ਨੰਬਰ 5,824 ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?
- (6) ਕੀ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ?

- (7) ਕੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 80 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?
- (8) ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੈ?

(5) The1 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਫਿਰ ਪਲੇ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ; ਕਿ ਸੂਟ ਨੂੰ/ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ; ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਸੂਟ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸੀ; ਕਿ ਮਾਪ ਕਿਤਾਬ ਨੰ. 5,824 ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਇਸ ਦੀਆਂ ਐਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਓਵਰਰਾਈਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਸੀ; ਕਿ ਉਚਿਤ ਕੋਰਟ-ਫੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਕਿ ਧਾਰਾ 80, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ, ਵਿਧੀਵਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਾਲਸੀ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। 40,523.97, ਪ੍ਰਿੰਕ i ipal ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ। ਇਹਨਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ: -

“ਮੈਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੁਪਏ; ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। 40,523.97, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਅਤੇ I ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ; ਉਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ 25 ਅਗਸਤ, 1960 ਤੱਕ ਬਕਾਇਆ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।”

;

(6) ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਪੀਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕ੍ਰਾਸ-ਰੋਬਜੈਕਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੋਰ ਰਕਮ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਦਾ ਵਿਆਜ ਲਾਗਤਾਂ ਸਮੇਤ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਇਤਰਾਜ਼ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ।

(7) ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ■ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁਦਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 2, 3 ਅਤੇ 7 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਗਲਤ ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਧਾਰਾ 80, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵੈਧ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਬਚਾਓ

ਪੱਖ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੂਟ coiripeteht ਨਹੀਂ ਸੀ:

(8) ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ 31 ਮਾਰਚ, 1953 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ 3 ਜੂਨ, 1959 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ- ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦਾ 56। ਬਾਕੀ ਆਰਟੀਕਲ 1.20 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੀਐਲਡੀ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, ਭਾਵ, 1908 ਦਾ, ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 120 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੀਮਾਵਾਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਆਰਟੀਕਲ 56 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਧਾਰਾ 120 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਸੂਟ ਧਾਰਾ 56 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ-

ਸੂਟ ਪੀਰੀਅਡ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਤਿੰਨ		ਜਦੋਂ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ	ਸਾਲਾਂ	,
'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਈ.		

ਉਸਦੀ ਬੇਨਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

△ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਲਾਟਿਸਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਯਾਨੀ 31 ਮਾਰਚ, 1953। ਸੁਬਾਰਾਜੂ ਬਨਾਮ ਪਿੰਡ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਗੁੰਡਗੋਲਾਨੂ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ, (1), ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਦੋ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ (ਡਿਸਟ੍ਰਿਕ ਬੋਰਡ) ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (2) ਅਤੇ ਮਥੁਰਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੋਰਡ, (3)।

(9) ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਟੈਂਡਰ ਮੰਗੇ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇੱਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਲਿੱਲ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ

ਬਾਅਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ. ਧਾਰਾ 56 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਭੂਸ਼ਣ ਬਾਸੂ, (4) ਵਿੱਚ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

(10) ਧਾਰਾ 56 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਤਿੰਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ-

- (i) ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;
- (ii) ਕਿ ਉਕਤ ਕੰਮ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ
- (iii) ਕਿ ਉਸ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

- (1) ਏਆਈਆਰ 1965 ਏਪੀ 186.
- (2) ਏਆਈਆਰ 1965 ਸਾਰੇ. 590
- (3) ਏਆਈਆਰ 1928 ਅਵਧ। 297.
- (4) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1964 ਪਟਨਾ 326

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੀ ਲੋੜ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੋਤੀ ਬਾਗ ਪੈਲੇਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪੁਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਨਹਿਰੀਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

- (12) ਹੁਣ ਦੂਜੀ ਲੋੜ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਈ ਲਈ ਇਹ ਕੰਮ ਕਿਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਕੀ ਇਹ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਸੀ, ਜੋ ਪੁਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੇ

ਨਹਿਰੀਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਮੰਗੇ ਸਨ। ਇਸ ਸੱਦੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣਾ ਟੈਂਡਰ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ, ਜੋ ਆਖਿਰਕਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਕੰਮ ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੋਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣਾ ਟੈਂਡਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਪਾਉਣਾ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਮ ਨੂੰ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦੱਸੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਰਕਮ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ। ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਕੰਮ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨਾ ਉਸ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। ਇਹ ਕੰਮ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਘਰੇਲੂ ਉਦਾਹਰਣ ਲਓ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਲਈ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਮੰਗਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਸੌਂਪਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਕਾਨ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਣ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ। ਇਹ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਘਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰੇਗਾ।

(13) ILK ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ (1973)1

(14) ਸਿੱਖਿਅਤ- 1 ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੇਨਾ ਭੂਸ਼ਣ ਬਾਸੂ ਦੇ ਕੇਸ (4) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੁਦਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਲਈ- ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ, ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ-

"ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਲਈ ਟੈਂਡਰਾਂ ਲਈ ਆਮ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟੈਂਡਰ ਦਰਾਂ ਦੇ ਹੋਣੇ ਸਨ। ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਦੂਜੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣਾ ਟੈਂਡਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ -

ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਵਾਂਗ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਕ ਜੱਜ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕੀ ਸਨ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਮੰਗੇ ਸਨ। ਉਸ ਸੱਚੇ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟੈਂਡਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ ਆਪਣਾ ਟੈਂਡਰ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੇਟ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਟੈਂਡਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। "ਉਸਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ" ਸ਼ਬਦ "ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ" ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਗੇ, ਨਾ ਕਿ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ। ਜੇਕਰ 'ਕੰਮ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਹ ਕੰਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ. ਮੁਦਈ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਕੇ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਲਈ ਮੰਗੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਣਾ ਸੀ।

ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਦੀ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ, - ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ।

(15) ਮੈਂ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਦਰਵਾੜਾ ਭੀਮਾ ਸੁਬਾਰਾਜੂ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:- -

“ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਮੁਕੱਦਮਾ ਧਾਰਾ 56 ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 115 ਦੁਆਰਾ। ਆਰਟੀਕਲ 56 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਅਨੁਛੇਦ 56 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ, ਭਾਵ, "ਮੁਦਾਇਕ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ" ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ। ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੋਇਆ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਰਕੇ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਮ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੁਦਈ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਮੁਦਈ। ਜਦੋਂ ਦਸਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟੈਂਡਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਵਾਬੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਟੈਂਡਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਲਿਖਤੀ ਜਾਂ ਕੰਮ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 56 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

\

(16) ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਡਾ. ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਦਾ ਕੇਸ (2), ਅਤੇ ਮਥੁਰਾ ਪ੍ਰਸਾਦ (3) ਦਾ ਕੇਸ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(17) ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿਚ, ਮੁਦਈ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(18) ਤੀਜੀ ਲੋੜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ! ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ। ਇਹ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ. ਉਸ ਪੱਖ ਵਿਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾ ਨੰ. 7 ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

“ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਘੱਟ ਲਾਗਤ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਬਿਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ-ਇੰਚਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਦਾ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਅੰਤਰ- - ਵਿਚੋਲੇ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾੜੇ, ਅਢੁਕਵੇਂ, ਅਤੇ ਅਪੂਰਣ ਜਾਂ ਅਕੁਸ਼ਲ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਚਿਤ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢੇਗਾ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ-ਇੰਚਾਰਜ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਏਸੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਅਤੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ (ਫਾੜ) ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕੰਟਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਤਮ ਬਿੱਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮਾਪ ਦਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰ-ਇੰਚਾਰਜ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਦਾ ਅੰਤਮ ਅਤੇ 'ਬੰਧਨ' ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ।”

(19) ਇੱਕ pAuperusaltlof theicsamei 1 owt ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਮ ਬਿੱਲ 1 ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੇ ਮਾਪ ਅਤੇ ਉਸ ਕੰਮ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਸੰਬੰਧੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ-ਇੰਚਾਰਜ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ

ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਅੰਤਮ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਆਮ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੰਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਿਮ ਬਿੱਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਤਿਮ ਬਿੱਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਬਿੱਲ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣਾ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ-ਇੰਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੇ ਮਾਪ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਬਾਰੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ-ਇੰਚਾਰਜ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਇਗੀ ਕਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਕੋਈ ਚੂਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(20) ਰਾਮ ਭੁਸ਼ਣ ਬਾਸਿਲ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਵਿੱਚ , ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਬਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:-

“ਇਸ ਲੇਖ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਢੰਗ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਤਿਮ ਭੁਗਤਾਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਪਰ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਇਗੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਾਰੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੇਸ਼ਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਵਜੋਂ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਤਿਮ ਬਿੱਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ, ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦਾ ਮਾਪ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਜਿਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ , ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਕੰਮ ਲਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਕੰਟਰੈਕਟ ਟੋਰ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਮਾਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਿਮ ਬਿੱਲ ਜਮ੍ਹਾਂ

ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਸੀ। ਅੰਤਮ ਅਦਾਇਗੀ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(21) ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਉਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅੰਤਮ ਬਿੱਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੂਰੇ ਕੰਮ ਲਈ ਅੰਤਮ ਮਾਪਾਂ ਬਾਰੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰ-ਇੰਚਾਰਜ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਿੱਲ ਦੀ ਅੰਤਮ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਮ ਬਿੱਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਜਾਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰ-ਇੰਚਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਤਮ ਬਿੱਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ।

(22) ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਆਖਦਾ ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਅੰਤਮ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(23) ਇਸ ਸਾਰੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਨੂੰ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹ ਲੇਖ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। - ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਨੁਛੇਦ 120, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੰਮ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(24) ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਾਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਰਸੀਦ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 19 ਦਾ

ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

19. “ਲਿਖਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਸੀਦ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।— (1) ਜਿੱਥੇ, ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਰਸੀਦ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਰਸੀਦ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।”

(25) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਰਸੀਦ (i) ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ; (ii) ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ- •ty; ਅਤੇ (iii) ਕਿਸੇ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਦੋ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੀ ਪੇਪਰ-ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੰਨਾ 93 'ਤੇ PW 9/L ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਸੀ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵੱਲੋਂ 14 ਜੂਨ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1956. ਮੁਦਈ ਨੂੰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

“ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ 7 ਜੂਨ, 1956 ਦੀ ਆਪਣੀ ਚਿੱਠੀ ਨੰਬਰ 546/CE ਵੇਖੋ।

- (1) ਪਟਿਆਲਾ ਨੱਡੀ ਪੁਲ ਸਬੰਧੀ ਤੁਹਾਡਾ ਦਾਅਵਾ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।
- (2) ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ ਜਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਈ.ਐੱਡ.ਐੱਮ. ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਲ ਰਸੀਦ ਭੇਜੋ ਤਾਂ ਜੋ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਮਾਮਲਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਪੱਤਰ 14 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 56 ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ 31 ਮਾਰਚ, 1956 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਰਸੀਦ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ

ਤਰਫੋਂ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ- ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਲ ਰਸੀਦ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਭੇਜਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਦੂਜਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਪਰ-ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 81 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW 9/C ਸੀ। ਇਹ 24 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ, ਪੀਡਬਲਯੂਡੀ (ਬੀਐੱਡਆਰ) ਪੈਪਸੂ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਅੰਡਰ-ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ:

“ਤੁਹਾਡੀ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮਿਤੀ 6 ਜੁਲਾਈ, 1956, ਉਪਰੋਕਤ-ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਸਿੱਧਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੰਟਰੈਕਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ ਨੰਬਰ 25-ਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡਿੰਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਬੀ ਐੱਡ ਆਰ, ਪੀ ਡਬਲਯੂਡੀ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ- ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੀ। ਇੱਕ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਐੱਸ.ਜੇ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਸੀ। ਇਸਲਈ, ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸਨੂੰ (SJP ਸਿੰਘ, ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, B&R, ਨਾਭਾ) ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੁਬਾਰਾ ਭੇਜੇ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਰਸੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਯੂਡੀ.ਡੀ. ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(25) ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਾਨਤਾ ਪੱਤਰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸਲਈ, ਉਹ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(26) ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ, ਅੰਕ ਨੰਬਰ 2 ਅਧੀਨ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾ ਸਕਦੇ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 24

ਸਤੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ 6 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਤੱਕ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ 24 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਲਸੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਦੂਸਰਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਸਟਡੀ ਸਬੰਧੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ, ਰਿਕਾਰਡ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮਾਪ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 5824 ਨੂੰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਖੁਦ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਕੇ, ਨਵੇਂ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਤੇ ਬਿੱਲ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਸਾਰੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਖੁਦ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ■ "ਸੀਮਾ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ" ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਹਾਲਾਤ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਖੁਦ ਹੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਹ ਵੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ 10000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਰਸੀਦ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 26,9*59 ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਇਹ ਫਿਰ ਇੱਕ ਗਲਤ ਪਹੁੰਚ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਥਿਤ ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਅਕਾਊਲਜਮੈਂਟ, ਪੇਪਰ-ਬੁੱਕ ਦੇ ਪੰਨਾ 57 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

“ਪਟਿਆਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਬੀ.ਐੱਡ.ਆਰ., ਪਟਿਆਲਾ, ਨੰਬਰ 2972/ਸੀਈ, ਮਿਤੀ 27. ਅਗਸਤ, 1955।

ਪਟਿਆਲਾ ਨਦੀ ਦੀ ਨਹਿਰੀ ਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੁਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ।

ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,

ਬੀ.ਐੱਡ.ਆਰ., ਪਹਿਲਾ ਸਰਕਲ, ਪਟਿਆਲਾ।

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 1221/ਸੀ, ਮਿਤੀ 9 ਅਗਸਤ, 1955 ਨੂੰ ਵੇਖੋ।
ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਲਈ 26.959 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ
ਰੁਪਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਈ ਡੈਬਿਟ ਯੋਗ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
1955-56 ਲਈ OW ਮਿਸਲ ਲੇਨੀਅਸ ਅਧੀਨ 1,00,000 ।

ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਪੜਚੋਲ ਲਈ ਇਸ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਸਲਿੱਪ ਵਿੱਚ
ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਐਸਟੀਮੇਟ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਪਬੰਧ
ਉਪਲਬਧ ਹੈ ।

Sd/- . . .

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ,
ਪਟਿਆਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਬੀ.ਐੱਡ.ਆਰ., ਪਟਿਆਲਾ।

ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ
ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ
ਨੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ
26,959 ਹੈ। ਇਹ ਐਸਟੀਮੇਟ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ
ਪੱਖ ਲਈ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਇਹ
ਰਕਮ ਕਦੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ
ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਦੇ ਟਿਫ ਨੂੰ ਉਕਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਸੀ । ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਆਖਰਕਾਰ
ਆਰ. 1,305/6/- ਮੁਦਈ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਸਨ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 2 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੇ
ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ
ਵਾਲੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਬਾਕੀ ਦੀ ਧਾਰਾ
120 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਰਿਮ
ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ
ਪੈਂਦਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਰਕਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ
ਫੋਪ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਪਤਾ
ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜੋ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਕੰਮ ਦੀ
ਕੀਮਤ ਸੀ; ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਉਸ ਲੇਬਲ

ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦੀ ਜੋ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸੂਟ 'ਤੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਚੁਣਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕੋਈ ਖਾਸ ਲੇਖ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 56 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਰੈਜ਼ੀ ਡੁਅਰੀ ਆਰਟੀਕਲ 120 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੂਟ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਲ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕਰਾਸ-ਇਤਰਾਜ਼ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਐੱਸ ਐੱਸ ਅੰਧਾਵਾਲੀਆ , ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

